

Regional Udvikling Kontoret for Jordforurening og Råstoffer

Hermed orientering fra Region Nordjylland om nogle af de kommende planer og øvrige aktuelle emner indenfor jordforurenings- og råstofområdet. Helt aktuelt arbejder vi med den kommende *Indsatsplan 2011 for Jordforurening* og ny revideret *Råstofplan*. Derudover er der i orienteringsbrevet denne gang blandt andet en kort orientering om to centrale domme indenfor jordforureningsområdet, ligesom vi har skrevet kort om status på børnehaveprojektet m.m.

Regional Udvikling

Kontoret for Jordforurening og Råstoffer

Indsatsplan 2011

Revision af råstofplanen

Nykortlægning, nye adresser

Status på børneinstitutioner

Nimbus-dommen og §8

Slagger og kortlægning

JAR

EU-udbud

Oliebranchens Miljøpulje

Bilag

Indsatsplan 2011

Regionen er netop i gang med udarbejdelsen af Indsatsplanen på Jordforureningsområdet for 2011. Regionen udvælger de lokaliteter, der repræsenterer de højeste forureningsniveauer og den største risiko i forhold til arealanvendelse og grundvand. Vi forventer på nuværende tidspunkt, at der bliver en ligelig fordeling mellem forurenings-sager der truer hhv. grundvandet og arealanvendelsen.

Forslaget til indsatsplan for jordforureningsområdet i 2011 er sendt i offentlig høring i perioden fra den 2. februar til den 5. marts 2011. Udkast til Indsatsplan 2011 for Jordforureningsområdet kan ses på regionens hjemmeside www.jordforurening.rn.dk.

Revision af råstofplanen

Regionsrådet skal hvert fjerde år i forbindelse med revision af den Regionale Udviklingsplan (RUP'en) gennemgå råstofplanen for at vurdere, om der er behov for en revision af planen. Til brug for vurderingen har vi udarbejdet en redegørelse, der nu er sendt i offentlig høring frem til 11. marts 2011. I redegørelsen har Regionsrådet blandt andet rejst en række spørgsmål, som rådet gerne vil have offentlighedens svar på og bemærkninger til, inden råstofplanen revideres.

Regionsrådet har besluttet parallelt med redegørelsen at indhente ideer og forslag fra offentligheden til en eventuel revision af råstofplanen. Blandt andet på grund af en central afgørelse i Naturklagenævnet i 2010 er der tungtvejende grunde til at gennemføre en revision af Råstofplan 2008. Det er formelt Regionsrådet, der beslutter, om planen skal revideres. Forventningen er, at Regionsrådet kan fremlægge et forslag til en revideret råstofplan i offentlig høring inden udgangen af 2011.

Et vigtigt element i gennemførelsen af en planproces er etablering af en grundig dialog og debat med interessenter, organisationer og borgerne. Derfor har vi undersøgt muligheden for at gennemføre planprocessen i en digital løsning, hvor fremlæggelse og dialog omkring planen sker via internettet.

Regionsrådet har netop besluttet at implementere et internetbaseret planinstrument, hvor fremlæggelse og behandling af ideer og forslag foregår i en løbende og åben proces. Med den digitale løsning kan alle parter hente de relevante og nødvendige informationer, indsende ideer og forslag, og vi kan i løbende indgå i dialogen.

Vi forventer, at systemet kan være implementeret på internettet og i vores hjemmeside i løbet af marts måned. Læs mere om råstofplanen og planprocessen på www.raastoffer.rn.dk.

Nykortlægning, nye adresser

I 2010 har vi igangsat nykortlægning i Mariagerfjord, Læsø, Jammerbugt, Vesthimmerland og Rebild Kommuner samt i de tidligere Skagen og Sindal Kommuner.

Mariagerfjord Kommune har været "prøve"-kommune på indsamling af nye adresser, hvor der kan have været forurenede, og erfaringen viser nu, at antallet af nye lokaliteter bliver højere end forventet.

I Strategiplanen for Jordforureningsområdet fra 2009 har vi forudsat, at der i alt vil blive indsamlet ca. 1.500 nye lokaliteter i regionen i forbindelse med nykortlægningen. I Mariagerfjord Kommune er der alene indsamlet ca. 500 nye adresser/lokaliteter. Hertil kommer nye brancher på lokaliteter, som allerede er med i JAR.

Så meget tyder på, at antallet af nye adresser bliver noget højere end forudsat, når vi er færdige med nykortlægningen i hele regionen.

Arbejdet med indsamling af nye adresser til JAR fortsætter i 2011.

Status på børneinstitutioner

Regionen foretager i perioden 2010-2011 en ekstraordinær indsats overfor alle børneinstitutioner i regionen. Vi indsamler oplysninger om mulig forurening på ca. 450 børneinstitutioner og gennemfører specifikke undersøgelser på de institutioner, hvor der er oplysninger om, at der kan være forurening. Hvis vi konstaterer væsentlig jordforurening, vil indsatsen på børneinstitutionen indgå i regionens årlige prioritering af udvidede undersøgelser og afværgeprojekter.

I 2010 har vi indsamlet og gennemgået historiske oplysninger om ca. 220 børneinstitutioner i Brønderslev, Hjørring, Jammerbugt, Morsø, Thisted og Vesthimmerlands Kommuner. Indsamlingen af de historiske oplysninger har ført til, at vi i 2010 har udført orienterende forureningsundersøgelser på 22 børneinstitutioner for at afklare, om jorden er kraftig forurenede. Omfanget stemmer meget godt overens med de forventninger, vi havde på baggrund af vores pilotprojekt på 56 børneinstitutioner i Aalborg Kommune i 2008. Forureningsundersøgelserne i 2010 er primært udført pga. oplysninger om olietanke.

Vi har nu fået afrapporteret 21 af de 22 forureningsundersøgelser, og heldigvis er der ikke konstateret kraftig forurening i nogen af de 21 institutioner.

I 2011 indsamler vi historiske oplysninger på børneinstitutionerne i de resterende kommuner, som er Frederikshavn, Læsø, Mariagerfjord, Rebild og Aalborg Kommuner. På baggrund heraf vurderer vi behovet for orienterende forureningsundersøgelser.

Vi har i hele forløbet været – og er fortsat – meget opmærksomme på, hvor vigtigt det er at informere institutionerne og forældrene i processen for ikke at skabe unødigt bekymring. Derfor har vi – udover orienteringsbrevene til institutionerne - lavet flere forskellige informationsark til ophængning i institutionerne. Vores informationstiltag har betydet, at vi kun haft et meget lille antal henvendelser fra institutionerne og ingen henvendelser fra forældre.

Nimbus-dommen og §8

Østre Landsret har i oktober 2010 behandlet en sag, hvor De Forenede Ejendomsselskaber (DFE) har ønsket at få vilkår omkring afvæргеboringer i en §8-tilladelse kendt ugyldige.

Vilkåret omkring etablering og drift af 4 afvæргеboringer er fremkommet som en aftale mellem DFE og daværende amt, og skulle efter indbyrdes aftale sættes i stedet for undersøgelser og riskovurderinger m.m., som DFE skulle udføre i hht. §8-tilladelsen. DFE skrev aldrig aftalepapiret under, og aftalen har derfor ikke været en del af retssagen.

Dommerne endte med at vurdere, at det var uhjemlet at stille vilkår om afvæргеpumpning, når det ikke var godtgjort, at der var et hotspot under det kommende byggeri. Om konklusionen havde været anderledes, hvis ovennævnte aftalepapir havde indgået i retssagen, kan vi kun gisne om.

Frederiksberg Kommune mente, at Region Hovedstaden skulle overtage erstatningsansvaret overfor DFE, med henvisning til Miljøstyrelsens brev af 5. november 2008, ifølge hvilket regionen er hovedansvarlig for §8.

Citat fra dommen side 49:

”Når dette sammenholdes med, at det efter formuleringen af §8 i jordforureningsloven er kommunalbestyrelsen, der knytter vilkår til en tilladelse, og kommunalbestyrelsens afgørelse efter §8 alene skal være i overensstemmelse med en indhentet udtalelse fra regionsrådet, hvis udtalelse skal foreligge senest efter 4 uger, jf. lovens §8a, finder landsretten ikke tilstrækkeligt grundlag for i nærværende sag at fastslå, at der påhviler regionen et hæftelsesansvar i anledning af den ugyldige vilkårsfastsættelse.”

En artikel skrevet af Lotte M. Pedersen fra Region Hovedstaden, er vedlagt som bilag til dette orienteringsbrev.

Slagger og kortlægning

Højesteret har den 9. november 2010 afsagt dom i den såkaldte slaggesag. En grundejer havde stævnet daværende Frederiksborg Amt, idet amtet havde V2-kortlagt et areal, hvor der var udlagt affaldsforbrændingsslagger. Slaggen var udlagt i fuld overensstemmelse med daværende slaggebekendtgørelse.

Med Højesterets dom er det nu endelig fastslået, at regionerne kan kortlægge en ejendom, hvor der er udlagt slagger i kontakt med jorden, på vidensniveau 2. Regionerne kan kortlægge, uanset om der er tale om en lovlig genanvendelse af restprodukter, og uanset om forureningen ikke udgør en aktuel risiko (f.eks. ligger under belægning), men alene vil udgøre en risiko ved f.eks. fremtidige jordflytninger.

Såfremt I som kommune har kendskab til, at slagger er udlagt i forbindelse med en tilladelse efter Miljøbeskyttelsens §19, eller I får anmeldt en udlægning af restprodukter, som affaldsforbrændingsslagge og flyveaske, vil vi meget gerne have en kopi af dette. Når I eller vi er bekendt med, at udlægningen er foretaget, kan ejendommen oprettes i JAR og efterfølgende kortlægges på vidensniveau 2.

Højesterets dom omfatter dog ikke slagger udlagt som funderingsmateriale. Dette betragtes som byggematerialer. Dommen omfatter ligeledes ikke spildevandsslam.

En artikel skrevet af advokat Håkun Djurhuus er vedlagt som bilag til dette orienteringsbrev.

JAR

Regionen offentliggjorde i oktober 2010 jordforureningsdatabasen JAR på internettet. Offentliggørelsen betyder, at alle kommunerne i Region Nordjylland har adgang direkte i JAR. Endvidere kan alle (f.eks. borgere, ejendomsmæglere og advokater) udskrive en forureningsattest på en adresse i Region Nordjylland via regionens hjemmeside www.jordforurening.rn.dk, hvor oplysningerne ligger frit tilgængelige. Der søges blot på den adresse, der ønskes oplysninger om. Søgefunktionen på regionens hjemmeside er en stor succes, f.eks. har der været 1398 opslag på konkrete adresser i januar 2011. I alt har regionen siden lanceringen 27. oktober 2010 haft 6.275 opslag.

I forbindelse med opstarten af JAR, afholdt vi i oktober 2010 som bekendt et introduktionsmøde for alle kommunerne i regionen. Vi vil gerne benytte lejligheden til at sige tak for fremmødet og engagementet under mødet. Vi synes, at det var et godt konstruktivt introduktionsmøde.

Det er vores indtryk, at der er et godt samarbejde omkring JAR og mange kommuner har indberettet de første forureningsssager direkte i JAR.

Vi vil fortsat meget gerne have tilbagemeldinger fra jer, hvis I opdager fejl i JAR. Det kan både være fejlmeddelelser, når I forsøger at indberette data, men også konkrete fejl på lokaliteterne i JAR. Det er vigtigt for os alle, at databasen fremstår som opdateret, og at man kan stole på data i JAR.

Der arbejdes løbende med udvikling og forbedringer af JAR, og vi vil selvfølgelig informere jer om ændringerne undervejs.

EU-udbud

Den 9. februar 2011 har Region Nordjylland udbudt vores orienterende forureningsundersøgelser i EU-udbud. Vi forventer fortsat at udføre 200-250 undersøgelser om året.

Materialet kan ses på www.regionsudbud.dk, og vil senere blive lagt i vores kvalitetshåndbog på www.kvalitetsbog.rn.dk.

Frist for modtagelse af tilbud er 30. marts 2011.

I løbet af foråret 2011 sender vi desuden vores analyser i EU-udbud.

Oliebranchens Miljøpulje

Ved udgangen af 2010 ophørte Oliebranchens Miljøpulje i sin eksisterende form. Oliebranchens Miljøpulje fortsætter dog arbejdet med de sager, der endnu ikke er afsluttede. De sidste sager i Region Nordjylland blev igangsat i 2009. Vi har stadig 4 sager, der skal afklares, før arbejdet under Oliebranchens Miljøpulje er afsluttet. De sidste 4 sager forventer vi at skulle arbejde videre med i 2011.

Når de sidste 4 sager er afsluttede, har vi i det tidligere Nordjyllands Amt og det nuværende Region Nordjylland gennemført ca. 1.300 undersøgelser og afværgeprojekter under ordningen med Oliebranchens Miljøpulje.

Bilag

1. Artikel skrevet af Lotte M. Pedersen fra Region Hovedstaden "Retssagen om Nimbusparken"
2. Artikel skrevet af advokat Håkun Djurhuus "Højesterets dom i slaggesagen"